

Is le meaisínaistriúchán [Nasc] a gineadh aistriúchán an leathanaigh seo. Is féidir earráidí a bheith i meaisínaistriúcháin a d'fhéadfadh soiléireacht agus cruinneas a laghdú; ní ghlacann an tOmbudsman aon dliteanas i leith aon neamhréireachtaí. Chun an fhaisnéis is iontaofa agus an deimhneacht dhlíthiúil a fháil, féach ar an leagan foinseach i Béarla atá nasctha thuas. Chun tuilleadh eolais a fháil féach ar ár [mbeartas teanga agus aistriúcháin \[Nasc\]](#).

Cinneadh ón Ombudsman Eorpach lena ndúntar a fiosrúchán féintionscnaimh OI/9/2013/TN maidir leis an gCoimisiún Eorpach

Cinneadh

Cás OI/9/2013/TN - **Tosaithe an** 18/12/2013 - **Cinneadh an** 04/03/2015 - **Institiúid ábhartha**
An Coimisiún Eorpach (Nil aon údar le fiosrúcháin bhreise) |

Ar fáil ó mhí Aibreáin 2012 i leith, tugann an Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh (TES) deis do ghrúpa ina bhfuil milliún saoránach AE ar a laghad a iarraidh ar an gCoimisiún Eorpach reachtaíocht nua AE a mholadh. Tar éis roinnt gearán a fháil, chinn an tOmbudsman imscrúdú a dhéanamh ar fheidhmiú cuí nós imeachta an Tionscnaimh Eorpaigh ó na Saoránaigh agus ar ról agus freagracht an Choimisiúin ina leith sin. Thug an tOmbudsman cuireadh d'eagraithe TESanna, d'eagraíochtaí na sochaí sibhialta agus do dhaoine leasmhara eile ionchur a chur ar fáil maidir le cé chomh maith agus atá an Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh ag obair. Ar bhonn na bhfreagraí sin, rinne an tOmbudsman raon moltaí don Choimisiún chun éifeachtacht phróiseas an Tionscnaimh Eorpaigh ó na Saoránaigh a mhéadú.

Tar éis di freagra an Choimisiúin a fháil, chuir an tOmbudsman a fiosrúchán i gcrích anois le haon treoirline déag le haghaidh tuilleadh feabhais. Cé gur thug an tOmbudsman dá aire go bhfuil a lán déanta ag an gCoimisiún chun éifeacht a thabhairt don TES ar bhealach atá fabhrach do shaoránaigh, creideann an tOmbudsman gur féidir níos mó a dhéanamh. Ós rud é go bhfuil cuid de na moltaí sin ábhartha do Pharlaimint na hEorpa, scríobhfaidh an tOmbudsman chuig Uachtarán na Parlaiminte freisin. Ar an gcaoi sin, tá súil aici go mbeidh a cuid moltaí, a rinneadh le linn an fhiosrúcháin agus sa chinneadh seo, úsáideach ós rud é go ndearna na hinstiúidí sin, in éineacht le Comhairle an Aontais Eorpaigh, athbhreithniú ar an Rialachán maidir leis an Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh níos déanaí i mbliana.

Cúlra an fhiosrúcháin féintionscnaimh

1. Baineann an fiosrúchán seo le hoibriú an Tionscnaimh Eorpaigh ó na Saoránaigh (TES) agus le ról agus freagracht an Choimisiúin Eorpaigh ina leith sin. Leis an Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh, is féidir le grúpa ina bhfuil milliún saoránach de chuid an Aontais ar a laghad as seacht mBallstát a iarraidh ar an gCoimisiún reachtaíocht nua AE a mholadh. Ón 1 Aibreán 2012 i leith, nuair a tháinig an Rialachán maidir leis an Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh [1] ina leagtar amach a rialacha agus a nósanna imeachta i bhfeidhm, tá an-spéis ag TES, agus tá dhá TES curtha faoi bhráid an Choimisiúin go dtí seo, agus freagra tugtha ag an gCoimisiún air, tar éis breis agus milliún síniú a bheith faighte aige.

2. Tar éis roinnt gearán a fháil ó shaoránaigh a rinne iarracht TESanna a sheoladh, d'oscail an tOmbudsman fiosrúchán féintionscnaimh [2] chun iarrachtaí a spreagadh agus chun tacú le hiarrachtaí chun an nós imeachta a fheabhsú. Is iad dhá chuspóir an fhiosrúcháin a áirithiú go n-oibreoidh an Rialachán maidir leis an Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh chomh maith agus is féidir agus ionchur a chur ar fáil don reachtóir chun machnamh a dhéanamh ar an athbhreithniú atá á dhéanamh i mbliana [3] .

An fiosrúchán

3. Sheol an tOmbudsman an fiosrúchán seo trí chuireadh a thabhairt d'eagraithe TESanna, eagraíochtaí na sochaí sibhialta, agus daoine leasmhara eile ionchur a chur ar fáil maidir le cé chomh maith agus atá an Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh ag obair agus a gcuid smaointe a chur isteach maidir le hathruithe a d'fhéadfaí a dhéanamh ar an Rialachán maidir leis an Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh amach anseo. Tar éis dó 18 aighneacht dá comhairliúchán spriocdhírthe a bhailiú agus a scrúdú, leag an tOmbudsman amach a hanailís don Choimisiún agus d'iarr sé air freagra a thabhairt ar na saincheistanna a d'aithin sí. Fuair an tOmbudsman tuairim an Choimisiúin i nDeireadh Fómhair 2014. Ó shin i leith, rinne an tOmbudsman faireachán ar an díospóireacht ar an Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh, trí imeachtaí agus staidéir. Cuireann a cinneadh an fhaisnéis a chuirtear ar fáil di agus ábhar ábhartha eile atá ar fáil go poiblí san áireamh.

Argóintí a chuirtear faoi bhráid an Ombudsman

4. D'ardaigh na haighneachtaí le comhairliúchán spriocdhírthe an Ombudsman saincheistanna a rangáidh mar seo a leanas: teagmháil a dhéanamh leis na saoránaigh; agus (b) saincheistanna praiticiúla, teicniúla agus dlíthiúla. Leag an tOmbudsman amach a hanailís don Choimisiún ar na bealaí sin agus d'iarr sé air freagra a thabhairt. Tá an litir chuig an gCoimisiún ina n-iarrtar tuairim ar fáil ar láithreán gréasáin an Ombudsman [4] .

5. Ina thuairim [5] , mhínigh an Coimisiún go bhfuil sé i mbun idirphlé leanúnach le heagraithe thionscnaimh an Tionscnaimh Eorpaigh ó na Saoránaigh agus thug sé dá aire a mbarúlacha agus a n-ábhair inní uile ó thús chur chun feidhme an Rialacháin maidir leis an Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh. I gcás ina bhféadfaí feabhsuithe a dhéanamh faoin gcreat dlíthiúil atá ann faoi láthair, tá bearta déanta ag an gCoimisiún cheana féin agus leanfaidh sé de sin a

dhéanamh, nuair is féidir, chun an Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh a dhéanamh chomh fabhrach agus is féidir do shaoránaigh. Chuir an Coimisiún in iúl, i ndáil leis sin, go bhfuil roinnt de na saincheisteanna a ardaíodh sna ranníocaíochtaí a fuair an tOmbudsman tar éis dul chun cinn a dhéanamh trí fheabhsuithe a rinne an Coimisiún.

6. Mhínigh an Coimisiún freisin nach féidir roinnt tuairimí nó moltaí ón Ombudsman a chur chun feidhme faoin gcreat dlíthiúil atá ann faoi láthair. Mar sin féin, cuirfear san áireamh iad sa mhachnamh a dhéanfar i gcomhthéacs athbhreithniú 2015 ar an Rialachán maidir leis an Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh, a dúirt sé.

Measúnú an Ombudsman

Saol daonlathach an Aontais

7. Déantar foráil maidir leis an Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh sa roinn den Chonradh ar an Aontas Eorpach ina leagtar amach prionsabail dhaonlathacha. Agus tuairisc tugtha air mar ionstraim de dhaonlathas rannpháirteach, is bealach sonrach é TES trínar féidir le saoránaigh páirt a ghlacadh i saol daonlathach an Aontais agus trínar féidir leis an gCoimisiún a áirithiú go ndéanfar a chinntí maidir le tograí reachtacha ar leibhéal chomh gar agus is féidir do na saoránaigh.

8. Tá ráiteas sa roinn den Chonradh ar phrionsabail dhaonlathacha freisin go mbeidh oibriú an Aontais fothaithe ar an daonlathas ionadaíoch agus go ndéantar ionadaíocht dhíreach ar na saoránaigh ar leibhéal an Aontais i bParlaimint na hEorpa.

9. I dtuairim an Ombudsman, is botún a bheadh ann codarsnacht róghéar a tharraingt idir an daonlathas rannpháirteach, i measc bealaí eile — tríd an Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh, agus daonlathas ionadaíoch ar leibhéal AE. Coincheapa a threisiú a chéile i saol daonlathach an Aontais is ea iad. Chun é sin a dhéanamh ar bhealach níos nithiúla: tá ról ríthábhachtach ag Parlaimint na hEorpa, chomh maith leis an gCoimisiún, chun go n-éireoidh leis an Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh. Dá bhrí sin, scríobhfaidh an tOmbudsman chuig Uachtarán na Parlaiminte chun a aird a tharraingt ar a torthaí sa chás seo agus chun an Pharlaimint a spreagadh chun freagracht a ghlacadh sna réimsí ábhartha.

A. Rannpháirtíocht leis na saoránaigh

10. Tá réimse moltaí leagtha amach cheana féin ag an Ombudsman don Choimisiún [6] lena chinntiú go mbíonn sé rannpháirteach go hiomlán le saoránaigh atá ag pleanáil TES, a chuir TES isteach nó a d'eagraigh go rathúil é. Déanfaidh an tOmbudsman tagairt do na trí chéim seo thíos mar chéim an ullmhúcháin, céim na hinghlacthachta agus céim an scrúdaithe.

11. Maidir le céim an ullmhúcháin, is é an t-ábhar imní uileghabhálach atá ag an Ombudsman

ná gan TES a dhiúltú toisc gur mian leis faisnéis a fháil ar thaobh an eagraí faoi dhlí an Aontais, i measc nithe eile. Is ar an gcúis sin a d'iarr an tOmbudsman ar an gCoimisiún dul i dteagmháil le heagraithe an Tionscnaimh Eorpaigh ó na Saoránaigh agus cúnamh a thabhairt dóibh cuspóir an Tionscnaimh Eorpaigh ó na Saoránaigh a shoiléiriú agus a shainiú.

12. Ina fhreagra, mhínigh an Coimisiún go bhfuil pointe teagmhála bunaithe aige lena soláthraítear faisnéis agus cúnamh, atá lonnaithe in Ionad Teagmhála Europe Direct, trína bhfreagraíonn sé ceistanna ó eagraithe féideartha TES. Mhínigh an Coimisiún freisin cén fáth nach féidir leis idirghabháil fhoirmiúil a dhéanamh chun TES a mhúnlú, i bhfianaise an ról atá aige ina dhiaidh sin maidir le cinneadh a dhéanamh maidir leis an mbeart leantach atá le déanamh.

13. Aontaíonn an tOmbudsman nach mbeadh sé iomchuí don Choimisiún freagracht a ghlacadh as TES a dhréachtú nó a leasú, nach mór dó a bheith faoi úinéireacht na n-eagraithe. Ag an am céanna, leagann sí béim ar a thábhachtaí atá sé dul i dteagmháil le saoránaigh a léiríonn spéis i múnú thodhchaí an Aontais. **Dá bhrí sin, mholfadh an tOmbudsman don Choimisiún an oiread treorach agus is féidir a chur ar fáil do bhaill foirne in Ionad Teagmhála Europe Direct ionas gur féidir leo breithiúnas réasúnta a thabhairt maidir leis an gcothromaíocht íogair a bhaint amach idir comhairle chabhrach a sholáthar agus a bheith le feiceáil chun TES ar leith a stiúradh.**

14. Maidir le céim na hinghlacthachta, d'iarr an tOmbudsman ar an gCoimisiún réasúnú leordhóthanach agus comhsheasmhach a thabhairt dá chinneadh diúltú TES a chlárú, ionas go mbeidh saoránaigh in ann a sheasamh a thuiscint agus a ghrinnschrúdú agus a gceart chun agóid a dhéanamh ina choinne a fheidhmiú.

15. D'fhreagair an Coimisiún go leagtar amach i gcinneadh diúltaithe na cúiseanna leis an diúltú agus go luaitear na leigheasanna a d'fhéadfadh a bheith ann. Glacadh beartas trédhearcach lena féidir freagraí den sórt sin a fhoilsiú ar a shuíomh gréasáin. Dá bhrí sin, is féidir leis an bpobal grinnschrúdú a dhéanamh orthu sin agus cuidíonn siad le heagraithe féideartha tuiscint níos fearr a fháil ar na critéir maidir le hinghlacthacht dhlíthiúil.

16. Is díol sásaimh don Ombudsman go bhfuil an Coimisiún ag iarraidh a bheith chomh trédhearcach agus is féidir ó thaobh míniú a thabhairt ar na cúiseanna atá aige le diúltú do TESanna. Is amhlaidh fós, áfach, go bhfuil ábhair imní fós ann a líomhnaíonn réasúnaíocht neamhleor nó dhoiléir, nó easpa comhsheasmhachta i réasúnaíocht an Choimisiúin ag an gcéim seo den nós imeachta. [7] Trína réasúnú a chur ar fáil le haghaidh grinnschrúdú poiblí, cheadaigh an Coimisiún na hábhair imní sin a chur in iúl, ar an gcéad chéim inmholta é. **Tá muinín ag an Ombudsman go bhfoghlaimíodh an Coimisiún na ceachtanna ábhartha ó na tuarascálacha comhsheasmhacha ina leith seo agus go bhféachfaidh sé le réasúnaíocht a chur ar fáil atá níos láidre, níos comhsheasmhaí agus níos sothuigte don saoránach.** Beidh réasúnaíocht láidir, chomhsheasmhach agus intuigthe mar threoir luachmhar do shaoránaigh, rud a chuirfidh ar a gcumas tuiscint níos fearr a fháil ar chineál uirlis an Tionscnaimh Eorpaigh ó na Saoránaigh, chomh maith le cabhrú le heagraithe an Tionscnaimh Eorpaigh ó na Saoránaigh amach anseo a dtionscnaimh bheartaithe a cheapadh.

Beidh an tOmbudsman fós ar fáil mar chúnamh do shaoránaigh agus don Choimisiún araon chun déileáil le gearáin aonair a bhaineann le réasúnaíocht a líomhnaítear a bheith neamhleor nó doiléir agus trí mholtaí agus treoir a sholáthar, i gcás inarb iomchuí, ar bhonn phrionsabail an dea-riaracháin [8] .

17. Maidir le céim an scrúdaithe , gheall an Coimisiún go dtabharfadh sé “breithniú tromchúiseach” do gach TES. Ina litir chuig an gCoimisiún, thug an tOmbudsman dá aire go dtugann breithniú tromchúiseach le fios go mbeadh sé úsáideach don Choimisiún an méid seo a leanas a dhéanamh sula ndéanfaí cinneadh maidir le TES rathúil a fhiosrú agus conas obair leantach a dhéanamh ina leith: (i) critéir agus nósanna imeachta a leagan amach agus a chur i bhfeidhm chun staidéir bhreise a dhéanamh amhail saineolaithe comhairliúcháin agus tríú páirtithe; agus (ii) réamhchomhairliúcháin a dhéanamh leis an gComhairle agus leis an bParlaimint d’fhonn a chinneadh an bhfuil tacaíocht pholaitiúil ann don Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh.

18. D’fhreagair an Coimisiún, cé go bhfuil sé den tuairim gur cheart deis a bheith ag saineolaithe nó geallsealbhóirí seachas na heagraithe a dtuairimí a chur in iúl le linn an phróisis scrúdúcháin, go bhfuil an tréimhse dhlíthiúil atá ann faoi láthair róghearr chun gur féidir leis comhairliúcháin phoiblí, staidéir nó measúnuithe tionchair a dhéanamh sula n-eiseoidh sé a fhreagra. Ar an gcuma chéanna, ní bheadh dóthain ama ann le haghaidh comhairliúcháin foirmiúil leis an gComhairle agus leis an bParlaimint.

19. Tugann an tOmbudsman dá haire gurbh é an chúis a bhí aici leis na moltaí seo a chur faoi bhráid an Choimisiúin, maidir lena thiomantas breithniú dáiríre a dhéanamh ar TESanna ag céim an scrúdaithe, a chinntiú go mbraitheann saoránaigh ní hamháin gur éisteadh leo trí nós imeachta an Tionscnaimh Eorpaigh ó na Saoránaigh ach, níos tábhachtaí fós, gur éisteadh leo. Mura bhfuil, d’fhéadfadh sé go gcaillfeadh saoránaigh spéis sa Tionscnamh ó na Saoránaigh mar bhealach chun dul i ngleic le ceapadh beartas. Mar thoradh air sin, d’fhéadfaí an mhuinín atá ag na saoránaigh as dlisteanacht dhaonlathach institiúidí an Aontais a chreimeadh.

20. Ina fhianaise sin, ba mhaith leis an Ombudsman a chur i bhfios go láidir, i dtéarmaí thorthaí substainteacha próiseas an Tionscnaimh Eorpaigh ó na Saoránaigh, nach é an Coimisiún a bhfuil togra reachtach á chur ar aghaidh aige an t-aon bheart chun rath a bhaint amach. Cé go bhféachann eagraithe TES, ar a shon sin, lena bhaint amach, is é tuairim an Ombudsman go bhfuil tábhacht mhór ag baint leis an bpróiseas féin.

21. Cuireann an próiseas féin ardán ar fáil d’eagraithe ar féidir leo díospóireacht phoiblí a dhéanamh uaidh faoina n-ábhar, rud a fhágann gur féidir éisteacht i gceart agus i ndáiríre leis na heagraithe. D’aithin Leas-Uachtarán Timmermans an Choimisiúin, sa phlé atá ar siúl faoi láthair ar uirlis an Tionscnaimh Eorpaigh ó na Saoránaigh, an cuspóir tábhachtach atá leis an Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh a bheith ina ardán polaitiúil. Is é bunbhrí na díospóireachta polaitiúla poiblí, i dtuairim an Ombudsman, gur féidir tuairimí éagsúla a chur in iúl agus gur cheart iad a chur in iúl agus go dtugtar cúiseanna le tuairimí éagsúla, go dtugtar dúshlán dóibh agus go gcosnaítear iad ar bhealach trédhearcach. Mar a cuireadh in iúl freisin sa phlé atá ar siúl faoi láthair maidir leis an Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh, d’fhéadfadh

saoránaigh a bheith ag súil le beartas agus reachtaíocht ón Aontas agus é a éileamh orthu, b'fhéidir nach raibh sé ar intinn ag an Aontas agus ag a chuid institiúidí é a bhreithniú. Is é sin, áfach, bunbhrí na hionstraime nua seo den daonlathas rannpháirteach: tugann sé cumhacht do shaoránaigh an tAontas a mhúnlú. Má dhéantar díospóireacht pholaitiúil phoiblí a éascú i gceart i gcomhthéacs uirlis an Tionscnaimh Eorpaigh ó na Saoránaigh, is féidir leis an díospóireacht sin an éifeacht inmhianaithe a thabhairt don cheart daonlathach nua sin do shaoránaigh. Dá bhrí sin, iarrann an **tOmbudsman ar an gCoimisiún, ar an gcéad dul síos, a thuiscint a chur in iúl ar bhealach níos soiléire do shaoránaigh maidir le luach na díospóireachta poiblí a ghintear trí nós imeachta an Tionscnaimh Eorpaigh ó na Saoránaigh agus maidir leis an gcaoi a dtugann an díospóireacht sin, as a stuaim féin agus beag beann ar an toradh aonair, luach agus dlisteanacht phróiseas an Tionscnaimh Eorpaigh ó na Saoránaigh. Ar an dara dul síos, ba cheart don Choimisiún gach a bhfuil ar a chumas a dhéanamh chun féachaint chuige, le linn nós imeachta an Tionscnaimh Eorpaigh ó na Saoránaigh, go bhfuil an díospóireacht phoiblí a leanann as TES cláraithe chomh cuimsitheach agus chomh trédhearcach agus is féidir. Tá sé i gcoinne an tagarmhairc sin, i measc nithe eile, gur cheart gníomhaíochtaí an Choimisiúin i ndáil leis an Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh a mheas.**

22. Tá tábhacht ar leith ag baint leis an éisteacht phoiblí a eagraíonn Parlaimint na hEorpa i ndáil leis sin. Tugann an éisteacht phoiblí deis uathúil d'eagraithe TESanna bualadh leis an gCoimisiún, i láthair (go hidéalach) dhá bhrainse an reachtais — an Pharlaimint agus an Chomhairle — chomh maith le geallsealbhóirí leasmhara (ar son an tionscnaimh agus ina choinne) chun a gcás a chur i láthair. Tá an daonlathas i mbun gnímh agus ní mór féachaint air chun na caighdeáin is airde a bhaint amach ó thaobh rannpháirtíocht pholaitiúil, rannpháirtíocht phoiblí agus trédhearcacht de. Ba cheart don Choimisiún, dá bhrí sin, féachaint an bhfuil an Pharlaimint freagrach as an éisteacht phoiblí a eagrú, conas is féidir a áirithiú go mbeidh an dá bhrainse den reachtas, den Pharlaimint agus den Chomhairle, chomh maith le geallsealbhóirí leasmhara (ar son an tionscnaimh agus ina choinne) i láthair ag an éisteacht phoiblí. [9]

23. Maidir leis an toradh substainteach, tharraing an tOmbudsman aird an Choimisiúin cheana féin ar an ngá atá lena roghanna polaitiúla a mhíniú don phobal (maidir leis an gcaoi a bhfreagraíonn sé do TES a bhfuil milliún síniú ar a laghad faighte aige) ar bhealach mionsonraithe agus trédhearcach. Leis an tsoiléireacht maidir leis na cúiseanna lena roghanna, cuirtear díospóireacht chuiditheach agus oscailte chun cinn, rud a neartaíonn réimse poiblí na hEorpa agus an daonlathas ar leibhéal an Aontais agus a threisiónn tábhacht na díospóireachta féin, mar a leagtar amach thuas.

24. Cé go míníonn an Coimisiún go bhfuil leathanach curtha ar bun aige ina leagtar amach na gníomhaíochtaí uile a rinneadh mar obair leantach ar na Tionscnaimh Eorpacha ó na Saoránaigh a cuireadh isteach go rathúil, ní dhearbhaíonn sé go míneoidh sé i gceart na cúinsí polaitiúla is bonn lena roghanna. Dá bhrí sin, athdhearbhaíonn an tOmbudsman a moladh gur cheart don Choimisiún, ina fhreagra foirmiúil ar TES a bhfuil milliún síniú faighte aige, a roghanna polaitiúla a mhíniú don phobal ar bhealach mionsonraithe agus trédhearcach. Murach sin, tá an baol ann go mbreathnófar ar sheasamh an Choimisiúin maidir le TES a bhfuil

milliún síniú faighte aige mar rud treallach seachas cúinsí cearta dlíthiúla agus polaitiúla a bheith mar bhonn taca leis.

B. Saincheisteanna praiticiúla, teicniúla agus dlíthiúla

An dul chun cinn a bhfuiltear ag súil leis faoin Rialachán maidir leis an Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh atá ann faoi láthair

25. Aithníonn an tOmbudsman, maidir leis na 'gnéithe nós imeachta' a d'fhéadfaí a thabhairt ar dhuine, iarrachtaí móra an Choimisiúin, laistigh de na teorainneacha dlíthiúla atá ann faoi láthair, an Rialachán maidir leis an Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh a chur chun feidhme ar bhealach atá fabhrach do shaoránaigh. Aontaíonn sí go ndeachaigh sé, go deimhin, i roinnt mhaith réimsí thar a oibleagáidí foirmiúla agus dlíthiúla faoin Rialachán maidir leis an Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh.

26. Tá éifeacht dhearfach tugtha cheana féin ag an gCoimisiún do chuid de na moltaí a rinneadh i litir an Ombudsman i mí Iúil 2014, go háirithe maidir le (i) ag iarraidh constaicí breise nó constaicí neamhriachtanacha d'eagraithe a sheachaint; (II) feasacht ar an Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh a ardú, lena n-áirítear leis na húdaráis náisiúnta; agus (iii) an gníomh atá déanta aige chun aghaidh a thabhairt ar fhadhbanna a d'ardaigh an pobal a chur in iúl.

27. Shoiléirigh an Coimisiún freisin, trína thuairim, roinnt pointí a d'ardaigh eagraithe ina n-aighneachtaí chuig an Ombudsman. Go sonrach, (i) ní gá d'eagraithe dul i dteagmháil leis na húdaráis náisiúnta atá i gceannas ar ráitis tacaíochta a fhóru sula dtosaíonn siad ar shínte a bhailiú; (II) ná ní gá dóibh a iarraidh orthu na foirmeacha atá le líonadh isteach ag sínitheoir a bhailíochtú roimh ré; (III) tá lamháil inlíochta ag na heagraithe maidir le foirmeacha a oiriúnú (mar shampla, is féidir le heagraithe lógó a chur isteach); (IV) le bogearraí an chórais bailithe ar líne (OCS), is féidir tástáil a dhéanamh sula gcláraítear TES leis an gCoimisiún; (V) cuireann an bogearra cosc ar ráitis tacaíochta dhúblacha a chur isteach, agus teachtaireacht earráide shoiléir á taispeáint; (VI) ceadáíonn an bogearraí naisc chuig láithreáin ghréasáin feachtasaíochta. D'ainneoin a bhfuil thuas, tuigeann an tOmbudsman gur ábhar mór imní fós d'eagraithe TES iad na foirmeacha ráitis tacaíochta agus na bogearraí OCS.

28. Mar sin féin, is féidir roinnt feabhsuithe breise a chinntiú faoin gcóras reatha. Go háirithe, dheimhnigh an Coimisiún go ndéanfaidh sé anailís ar na moltaí a rinneadh mar chuid de chomhairliúchán an Ombudsman i gcomhthéacs eisiúint bhogearraí an OCS amach anseo.

Molann an tOmbudsman don Choimisiún obair leantach chuí a dhéanamh ar an tiomantas seo chun anailís a dhéanamh ar na moltaí sin. Agus na bogearraí OCS á bhfeabhsú aige, ba cheart don Choimisiún aird a thabhairt ar riachtanais daoine faoi mhíchumas ar mian leo ráitis tacaíochta a thíolacadh do TESanna ar líne [10].

29. Tá sé rithabhachtach freisin go mbeidh an pobal in ann TESanna a leanúint agus go bhféachfar ar an ionstraim mar uirlis do na *saoránaigh*. Ar an gcaoi sin, mhol an tOmbudsman

don Choimisiún trédhearcacht iomlán an mhaoinithe a áirithiú agus a sheiceáil go bhfuil an fhaisnéis a chuireann eagraithe ar fáil ceart.

30. Leag an Coimisiún amach na ceanglais ina leith sin agus dúirt sé nach bhfuil aon chúis aige a chreidiúint nach gcuireann eagraithe an fhaisnéis is gá ar a n-urraitheoirí agus ar a bhfoinsí maoinithe ar fáil agus go dtugann siad cothrom le dáta í. Go dtí seo, níor chuir aon duine in iúl aon chásanna d'fhaisnéis mhíchruinn nó mhíthreorach den chineál sin, a dúirt sé.

31. I gcomhthéacs a fiosrúcháin féintionscnaimh maidir le comhdhéanamh agus trédhearcacht ghrúpaí saineolaithe an Choimisiúin [11], scrúdaigh an tOmbudsman an córas seiceálacha cáilíochta a bhí ann faoi láthair maidir le faisnéis sa Chlár Trédhearcachta [12], mar aon leis an gcóras foláireamh agus gearán a ndearnadh athchóiriú air le déanaí chun faisnéis mhícheart sa Chlár a bhrath [13]. **Mholfadh an tOmbudsman don Choimisiún tarraingt ar shampla na seiceálacha cáilíochta a rinne an Clár Trédhearcachta agus ar a chóras foláireamh agus gearán chun a áirithiú go léirítear an réaltacht le faisnéis chistiúcháin agus urraíochta arna soláthar ag eagraithe TES agus go gcuirtear aon saincheisteanna ar a shúile dó.**

32. Arís eile, beidh an tOmbudsman fós ar fáil mar chúnamh do shaoránaigh agus don Choimisiún araon chun déileáil le gearáin aonair maidir le gnéithe nós imeachta agus praiticiúla i gcás ina bhféadfadh prionsabail an dea-riaracháin treoir bhreise a thabhairt don Choimisiún maidir le cur i bhfeidhm an Rialacháin maidir leis an Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh atá ann faoi láthair.

Athbhreithniú ar an Rialachán maidir leis an Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh

33. D'ainneoin a dhícheall a dhéanamh, ní féidir leis an gCoimisiún feidhmiú ach amháin laistigh de theorainneacha dlíthiúla an Rialacháin mar atá sé faoi láthair. Is trua gur léir gur chuir roinnt forálacha sa Rialachán bacainní riaracháin agus maorlathacha ar shaoránaigh, a bhfuil sé de cheart ag gach duine acu, de réir an Chonartha, a bheith rannpháirteach i saol daonlathach an Aontais.

34. Níl sé inchosanta, go háirithe, nach féidir le roinnt saoránach AE, a bhain úsáid as a gceart chun gluaiseacht faoi shaoirse laistigh den Aontas, TES a shíniú i cibé Ballstát eile a tharlóidh siad. Cuireann an Coimisiún in iúl gurb é is cúis leis sin ceanglais arna bhforchur ag roinnt Ballstát agus go bhfuil sé ag spreagadh na mBallstát sin athbhreithniú a dhéanamh ar a gceanglais faoin Rialachán maidir leis an Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh atá ann faoi láthair. Mar sin féin, is é tuairim an Ombudsman, chun go réiteofar an tsaincheist seo go hiomlán, gur gá aghaidh a thabhairt uirthi i Rialachán athbhreithnithe. I bhfianaise an mhéid atá i gceist (eadhon, go bhfuil saoránach ag iarraidh a ainm nó a hainm a chur le liosta de mhiliún duine a d'fhéadfadh a bheith ag iarraidh ar an gCoimisiún beart a dhéanamh), níor cheart go mbeadh na ceanglais riaracháin díréireach. **Dá bhrí sin, tathantaíonn an tOmbudsman ar an gCoimisiún — d'fhonn éascaíocht a dhéanamh do shaoránaigh AE ar mian leo TES a shíniú, agus gan beann ar an mBallstát ina bhfuil cónaí orthu faoi láthair — ceanglais**

aonfhoirmeacha agus níos simplí a mholadh don reachtas maidir leis na sonraí pearsanta a bheidh le soláthar agus ráiteas tacaíochta á shíniú.

35. Ina theannta sin, gheall an Coimisiún a chinntiú go gcuirfidh barúlacha eile a tugadh le linn fhiosrúchán an Ombudsman san áireamh sa phróiseas athbhreithnithe go bhfuil sé i gcróílár an chur i gcrích. Thagair sé, go háirithe, do cheist na spriocdhátaí dlíthiúla (go háirithe go dtosaíonn an tréimhse bhailiúcháin 12 mhí ar an dáta clárúcháin agus ní ar an dáta a dheimhnítear córas bailithe ar líne na n-eagraithe), na ceanglais maidir le cosaint sonraí agus stádas an choiste saoránach.

36. Ar an taobh eile, cé go n-aithníonn sé go hiomlán go n-eascraíonn dúshláin ar leith d'eagraithe as aistriúchán agus cistiú, níl aon tost ag an gCoimisiún maidir leis an gcaoi a bhfuil sé beartaithe aige aghaidh a thabhairt ar na dúshláin sin. **Tá muinín ag an Ombudsman go gcuirfidh an Coimisiún smaointe ar aghaidh maidir leis an dá ghné thábhachtacha sin agus, más gá, forálacha ábhartha a mholadh i Rialachán athbhreithnithe maidir leis an Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh.**

Conclúid

Agus an fiosrúchán seo á dhúnadh, fáiltíonn an tOmbudsman roimh fhreagra an Choimisiúin go dtí seo agus cuireann sé na treoirí seo a leanas ar fáil le haghaidh tuilleadh feabhais. Molann an tOmbudsman go ndéanfaidh an Coimisiún an méid seo a leanas :

1. An oiread teorach agus is féidir a chur ar fáil do bhaill foirne in Ionad Teagmhála Europe Direct ionas gur féidir leo breithiúnas réasúnta a thabhairt maidir leis an gcothromaíocht íogair a bhaint amach idir comhairle chabhrach a sholáthar agus féachaint orthu chun TES ar leith a stiúradh.

2. Féachann sí le réasúnú a chur ar fáil chun diúltú do TESanna atá níos láidre, níos comhsheasmhaí agus níos sothuigte don saoránach.

3. Á chur in iúl ar bhealach níos soiléire do na saoránaigh go bhfuil tuiscint aige ar luach na díospóireachta poiblí a ghintear trí nós imeachta an Tionscnaimh Eorpaigh ó na Saoránaigh agus ar an gcaoi a dtugann an díospóireacht sin, as a stuaim féin agus gan beann ar an toradh aonair, luach agus dlisteanacht phróiseas an Tionscnaimh Eorpaigh ó na Saoránaigh.

4. An bhfuil sé de chumhacht aige féachaint chuige, le linn nós imeachta an Tionscnaimh Eorpaigh ó na Saoránaigh, go bhfuil an díospóireacht phoiblí a leanann as TES cláraithe chomh cuimsitheach agus chomh trédhearcach agus is féidir.

5. Fiosraíonn sé, agus an Pharlaimint freagrach as éisteachtaí poiblí a eagrú, conas is féidir a áirithiú go mbeidh an dá bhainse den reachtas, den Pharlaimint agus den Chomhairle, chomh maith le geallsealbhóirí leasmhara (ar son an tionscnaimh agus ina

choinne) i láthair ag an éisteacht phoiblí.

6. Ina fhreagra foirmiúil ar TES a bhfuil milliún síniú faighte aige, míníonn sé a roghanna polaitiúla don phobal ar bhealach mionsonraithe agus trédhearcach .

7. Déanann sí obair leantach chuí ar a thiomantas anailís a dhéanamh ar na moltaí a rinneadh i dtaca le comhairliúchán an Ombudsman atá dírithe ar bhogearraí an chórais bailithe ar líne (OCS) a fheabhsú.

8. Ba cheart dóibh a bheith aireach, agus feabhas á chur ar bhogearraí OCS, ar riachtanais daoine faoi mhíchumas ar mian leo ráitis tacaíochta ó na TESanna a thíolacadh ar líne.

9. Ag tarraingt ar shampla na seiceálacha cáilíochta a rinne an Clár Trédhearcachta agus ar a fholáirimh agus a chóras gearán chun a áirithiú go léireofar fírinne an scéil san fhaisnéis chistiúcháin agus urraíochta arna soláthar ag eagraithe TES agus go gcuirtear aon saincheisteanna ar a shúile dó.

10. Chun éascaíocht a dhéanamh do shaoránaigh den Aontas ar mian leo TES a shíniú, agus beag beann ar an mBallstát ina bhfuil cónaí orthu faoi láthair, molann sé arís don reachtas ceanglais aonfhoirmeacha agus ceanglais aonfhoirmeacha a chur ar fáil do na Ballstáit uile maidir leis na sonraí pearsanta atá le cur ar fáil agus ráiteas tacaíochta á shíniú.

11. Tá smaointe ann maidir leis an dá ghné thábhachtacha d'aistriúchán agus de chistiú TESanna agus, más gá, forálacha ábhartha a mholadh i Rialachán athbhreithnithe maidir leis an Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh.

Cuirfear an Coimisiún ar an eolas faoin gcinneadh sin. Ba cheart don Choimisiún a léiriú conas agus cathain a chuirfidh sé chun feidhme gach beart a moladh. Bheadh sé ina chabhair dá bhféadfadh an Coimisiún obair leantach a dhéanamh faoin **31 Bealtaine 2015** .

Tá sé ar intinn ag an Ombudsman freisin scríobh chuig Uachtarán na Parlaiminte chun a aird a tharraingt ar ghnéithe ábhartha dá cinneadh, go háirithe treoirlínte 4, 5, 6, 10 agus 11 thuas.

Emily O'Reilly

Strasbourg, 04/03/2015

[1] Rialachán (AE) Uimh. 211/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Feabhra 2011 maidir leis an tionscnamh ó na saoránaigh, IO 2011 L 65, Ich. 1.

[2] Tugann an tOmbudsman faoi fhiosrúcháin ar a tionscnamh féin i gcás ina n-aimsíonn sí forais chun é sin a dhéanamh. Chomh maith le fiosrú a dhéanamh maidir le haon drochriarachán a d'fhéadfadh a bheith ann, tá sé i gceist go mbeadh na fiosrúcháin seo ina gcabhair don institiúid ar leith agus chun dea-chleachtas riaracháin a chur chun cinn.

[3] Tíolacfaidh an Coimisiún tuarascáil ar chur i bhfeidhm an Rialacháin faoin 1 Aibreán 2015.

[4] Is féidir teacht ar an litir chuig an gCoimisiún ina n-iarrtar tuairim ag:

<http://www.ombudsman.europa.eu/en/cases/correspondence.faces/en/54609/html.bookmark>
[Nasc]

[5] Tá tuairim an Choimisiúin le fáil ag:

<http://www.ombudsman.europa.eu/cases/correspondence.faces/en/59067/html.bookmark>
[Nasc]

[6] Féach an litir chuig an gCoimisiún ina n-iarrtar tuairim:

<http://www.ombudsman.europa.eu/en/cases/correspondence.faces/en/54609/html.bookmark>
[Nasc]

[7] Is féidir teacht ar fhaisnéis níos mionsonraithe maidir leis na hábhair inni atá curtha chun cinn, mar shampla, i staidéar a choimisiúnaigh Coistí AFCO agus PETI Pharlaimint na hEorpa, atá ar fáil ag [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2014/509982/IPOL_STU\(2014\)509982_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2014/509982/IPOL_STU(2014)509982_EN.pdf), [Nasc] i bhfoilseachán de chuid Sheirbhís Taighde Pharlaimint na hEorpa, atá ar fáil ag

http://www.europarl.europa.eu/EPRS/EPRS_IDAN_536343_Implementation_of_the_European_Citizens_Initiative.p, [Nasc] agus i staidéar arna dhéanamh ag ECAS faoi chuimsiú Ionad Tacaíochta an Tionscnaimh Eorpach ó na Saoránaigh, atá ar fáil ag . [Nasc]

[8] Féach e.g. Airteagail 10 agus 18 den Chód Eorpach um Dhea-Iompar Riaracháin.

[9] Foráiltear dó sin i Rial 211 de Rialacha Nós Imeachta Pharlaimint na hEorpa. Leagtar amach ann (i) go mbeidh baint chuig ag an gCoimisiún le heagrú na héisteachta poiblí sa Pharlaimint; (II) más iomchuí, eagrófar an éisteacht phoiblí in éineacht le cibé institiúidí agus comhlachtaí eile de chuid an Aontais ar mian leo a bheith rannpháirteach; (III) féadfar cuireadh a thabhairt do gheallsealbhóirí eile a bheith i láthair.

[10] Féach, e.g. Airteagal 29 de Choinbhinsiún na Náisiún Aontaithe ar Chearta Daoine atá faoi Mhíchumas, a bhfuil an tAontas Eorpach ina pháirtí ann.

[11] Féach, go háirithe, litir an Ombudsman chuig an gCoimisiún inar iarradh tuairim:

<http://www.ombudsman.europa.eu/en/cases/correspondence.faces/en/58861/html.bookmark>
[Nasc]

[12] Féach pointe 24 den Chomhaontú idir Parlaimint na hEorpa agus an Coimisiún Eorpach

maidir leis an gClár Trédhearcachta i gcomhair eagraíochtaí agus daoine féinfhostaithe a ghabhann do dhéanamh agus do chur chun feidhme bheartais AE, IO L 277/11, 19 Meán Fómhair 2014.

[13] Féach larscríbhinn IV a ghabhann leis an gComhaontú idir Parlaimint na hEorpa agus an Coimisiún Eorpach maidir leis an gclár trédhearcachta.